{ ENFIANDO }

Lingua minorizada

Afonso Eiré

ALMAS cándidas! Cavilar que o novo ditame do Consello de Europa os faría recapacitar! O de menos é o famoso Decreto de Plurilingüismo que ataca frontalmente o Plan Xeral de Normalización Lingüista aprobado por unanimidade sendo presidente Fraga. Un decreto pode mudalo un novo Goberno.

Aquel 30 de decembro de hai dez anos, comezou non só unha "contrarreforma lingüística", senón unha campaña de intoxicación e acoso social contra os defensores do galego, primeiramente na propia executiva do PP da que lapidaron calquera arume galeguista. O PPdeG decidira por maioría aceptar a proposta de Aznar e crear un enfrontamento por mor do uso do idioma, inxectando na sociedade a idea de "imposición". Ao mesmo tempo, espallaban a idea de "galego idioma prescindíbel".

Unha campaña que foi dirixida frontalmente contra do BNG e, de paso, contra calquera organización, entidade ou persoas defensoras do idioma, tratando de desacreditalas e, cousas veredes, de culpalas do retroceso do seu uso pola súa "intransixencia". Parte das súas ideas foron mercadas aínda por un anaco do nacionalismo quen, máis ou menos conscientemente, fixo seus algúns argumentos do PP.

Como resultado, produciuse non só un ataque sobre a "maneira de defender o galego", asimilando defensa do galego a BNG, que conduciu a moitos a rexeitar o enfrontamento político e, pouco a pouco, fóronse apartando organizacións sociais, as sindicais UGT e CC.OO, así como a maioría do PSOE. Non hai máis que constatalo nas mobilizacións de Queremos Galego! Se, nunha primeira etapa, a política do PP era eutanásica, con Feixó pasaron a da morte asistida!

Dez anos despois, o seu grande triunfo está nas estadísticas, pero, tamén a súa grande debilidade: non é o mesmo deixar morrer o galego ca decidir matalo. Por iso a sociedade xa estrapexa.

Xornalista

{ OS CARROUCHOS }

Cineuropa, o noso festival

Milagros Fernández

TER criterio é ferramenta capital no ensino. En educación non se trata unicamente de aportar saber. Non abonda con amorear ou esparexer coñecementos. Un profesor é bo docente cando dispón de criterio para seleccionar e ordear con relevancia o seu saber de experto. Máis que contar todo o que domina, o mestre ha ser lúcido para peneirar e acender un faro que oriente a aprendizaxe. Sen criterio non hai instrución efectiva.

Ir ao cine é un xeito de consumir ocio placenteiro. Co engadido de ser lecer formativo se o filme se deixa. Diversión entreverada de formación é o propio da cultura. E o cinema é unha fonte extrordinaria de ensino. De xeito inopinado os filmes sempre nos aprenden algo. De aí a importancia dun bo parecer para cribar e ordear aquelas películas que alumeen camiños de coñecemento. Nun festival de cine como é Cineuropa en Compostela, con recorrido de máis de 30 anos substanciado en programacións de arquitectura ben balanceada, somos moitos os entusiastas avezados e ilustrados na esfera da cultura cinematográfica.

Sen dúbida, as salas de cine teñen entre nós un mananncial de clientes que abrollan en Cineuropa. Porque neste festival, Losa, o espléndido director dende os seus inicios ata este ano, definía criterios precisos para formar cinéfilos a través dos filmes. Porque na programación non só se seleccionaban con tino as

> "O cine trata do que está dentro do cadro e tamén do que está fóra". E para iso precísase criterio

películas, tamén se ordeaban as proxeccións en estruturas con liñas de seguimento e congruencias temáticas e de autor.

Porque en todas as edicións se incluían acercamentos a directores ou a cinemas que eran un achado inesperado. Foi posible descubrirmos o cine espectacular de miradas e de silencios do mexicano C. Reygadas. Puidemos embebérmonos na relevancia do trenzado cinema de sentimentos do danés Nils Malmros. De súpeto, sentimos achegármonos á música de L. Einaudi a través das películas do canadense X. Dolan. E, sen pensalo, fomos quen de pormos en valor os prismas alleos para resolver conflitos nos filmes do coreano Hong Sang-soo.

Pero, sobre todo, porque na dinámica do festival as presentacións, fosen das esferas temáticas fosen de directores e de premios, tiñan unha fondura meditada. Propia de quen posúe unha visión ampla da cultura cinematográfica que capacita para escoller con parecer.

Tanto era así que a programación ben pensada veu preparándonos para saber mirar na pantalla, para ser esixentes na peneira de filmes. Non é doado conformar aos asiduos do festival, os devotos cobizamos manter a altura acadada na dirección de Losa. Cineuropa debe seguir sendo fonte na que beber para instruirse: como sinala M. Scorsesse "O cine trata do que está dentro do cadro e tamén do que está fóra". E para iso precísase criterio.

Catedrática de Lingüística na USC

{ A SILVEIRA de KIKO da Silva }

{ LA VENTANA }

La costumbre se hace ley

Fernando Lussón

LA costumbre es una de las fuentes de derecho, que implica la existencia de una serie de leyes no escritas pero que se cumplen y se acatan como si estuvieran labradas en piedra. Quizá sea un exceso hablar de derecho consuetudinario para considerar una vulneración de las normas la decisión del presidente del Gobierno en funciones, Pedro Sánchez, para no ofrecer la tradicional conferencia de prensa al término del último Consejo de Ministros del año para hacer balance de lo sucedido en el año anterior y mostrar un avance de sus proyectos de futuro. Una tradición de hace quince años quizá no sea suficiente desde el punto de vista legal para que una costumbre se haga ley. Pero si lo es políticamente y el silencio de Sánchez puede calificarse de distintas formas, desde la cobardía al desprecio a la ciudadanía.

Sánchez ha roto una costumbre implantada por Zapatero, que mantuvo su sucesor, Mariano Rajoy, y por el propio Sánchez, que la ha roto en esta ocasión. La enrevesada situación política pendiente de las negociaciones para conseguir la investidura le ha recomendado no comparecer ante los medios de comunicación, dejando ayunos a los ciudadanos de conocer cuáles son sus expectativas, lo que le ha evitado dar explicaciones sobre el mandato de la Abogacía del Estado respecto a las indicaciones de la sentencia del Tribunal de Justicia de la Unión Europea sobre la inmunidad de Oriol Junqueras, o más allá sobre la petición de nulidad del juicio realizada por su defensa y sobre lo que tendrá que decidir el Tribunal Supremo.

El silencio de Sánchez demuestra la doble vara de medir que utilizan todos los políticos y como pasan de exigir la máxima transparencia a sus oponentes cuando están en la oposición para negarse a dar explicaciones cuando ocupan el poder. Nadie dijo que gobernar fuera fácil y que no estuviera exento de contradicciones o que deban afrontar la dilación en el cumplimiento de las promesas electorales, como en el caso de la revalorización de las pensiones, aunque en este caso estén supeditadas a la formación del Ejecutivo y tenga carácter retroactivo. Sánchez ha perdido la oportunidad de explicárselo a la ciudadanía y no delegar en la portavoz del Gobierno, Isabel Celaá, que ha tenido que realizar el papelón de afirmar que la comparecencia del presidente del Gobierno "no era procedente". Y ya.

Si en numerosas ocasiones se criticó al expresidente del Gobierno Mariano Rajoy por su preferencia por el *plasma* en lugar de por las comparecencias públicas ante los periodistas, de Pedro Sánchez se puede afirmar que tiene una aversión cada vez mayor a las conferencias de prensa. Esperemos que no se le olvide el compromiso de hacer público el acuerdo que se alcance con ERC.

Periodista